

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра економіки

“ЗАТВЕРДЖЕНО”
Економічний факультет

“18” червня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УПРАВЛІНСЬКА ЕКОНОМІКА»

Галузь знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Спеціальність С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)
Освітня програма Міжнародна економіка
Економічний факультет
Розробник: Балан О.Д., доцент кафедри економіки, к.е.н., доцент.

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни «Управлінська економіка»

Дисципліна «Управлінська економіка» спрямована на отримання студентами знань і навичок прийняття рішень для стратегічного розвитку бізнесу, управління підприємством в умовах конкуренції, ризиків і мінливості економічного середовища. Знання отриманні в результаті вивчення дисципліни допоможуть зрозуміти і інтерпретувати економічну реальність і механізми функціонування сучасної економіки, а також полегшить практичне використання економічної інформації і її вмілої обробки. Серед основних питань названої дисципліни такі: операційне управління малими і середніми підприємствами; корпоративні фінанси і їх використання; конкурентоспроможність підприємств; аналіз ринку та маркетингові дослідження; управління персоналом, витратами, якістю; страхування і ризик в бізнесі, логістика; управління проектами; стратегічне управління.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Магістр	
Спеціальність	<u>С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)</u>	
Освітня програма	Міжнародна економіка	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	2	
Семестр	1	
Лекційні заняття	20 год.	
Практичні, семінарські заняття	20 год.	
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	110 год.	
Індивідуальні завдання		
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета даної дисципліни полягає в опануванні науковими положеннями економічної роботи управлінського персоналу підприємства, формування системи теоретичних і прикладних знань про методи і процеси управління формуванням, функціонуванням та розвитком потенціалу підприємства як збалансованої соціально-економічної системи.

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню дисципліни «Управлінська економіка»: «Глобальна економіка», «Економіка міжнародних аграрних ринків», «Виробнича економіка».

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК2. Здатність до професійної комунікації в сфері економіки іноземною мовою.

СК11. Здатність планувати і розробляти проекти у сфері економіки, здійснювати її інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.

ПРН15. Організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проектів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:
 – повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	Денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти економічної діяльності управлінського персоналу														
Тема 1. Операційне управління в економічній безпеці підприємницької діяльності	1		2	2	-	-	55							
Тема 2. Теоретичні аспекти управління витратами	2		2	2	-	-								
Тема 3. Основні форми організаційної структури підприємств і організацій	3		2	2	-	-								
Тема 4. Організаційний менеджмент та управління економічною власністю	4		2	2	-	-								
Тема 5. Системний аналіз та системний підхід в організації діяльності підприємства	5		2	2										
Разом за змістовим модулем 1	x	75	10	10	-	-	55							
Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти управлінської економіки														
Тема 6. Управління фінансами підприємств	6		2	2	-	-	55							
Тема 7. Управління потенціалом підприємства	7		2	2	-	-								
Тема 8. Управління маркетинговою діяльністю	8		2	2	-	-								
Тема 9. Управління та контроль за інноваційною діяльністю	9		2	2	-	-								
Тема 10. Мотивація управлінського персоналу	10		2	2										
Разом за змістовим модулем 2	x	44	10	10	-	-	55							
Усього годин		150	20	20	-	-	110							

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Операційне управління в економічній безпеці підприємницької діяльності	2
2	Теоретичні аспекти управління витратами	2
3	Основні форми організаційної структури підприємств і організацій	2
4	Організаційний менеджмент та управління економічною власністю	2
5	Системний аналіз та системний підхід в організації діяльності підприємства	2
6	Управління фінансами підприємств	2
7	Управління потенціалом підприємства	2
8	Управління маркетинговою діяльністю	2
9	Управління та контроль за інноваційною діяльністю	2
10	Мотивація управлінського персоналу	2
Разом		20

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Організаційний менеджмент та управління економічною власністю	2
2	Система управління витратами	2
3	Моделювання форм організаційних структур підприємства	2
4	Кредитування на основі господарсько-фінансової діяльності	2
5	Планування та аналіз використання чисельності робітників підприємства	2
6	Майбутня і поточна вартість фінансових інструментів	2
7	Методи і способи оцінки потенціалу підприємства.	2
8	Управління земельними ресурсами	2
9	Спеціалізація, концентрація та інтеграція	2
10	Матеріальне стимулювання та оплата праці	2
Всього, год		20

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Самостійна робота 1. Теоретичні аспекти економічної діяльності управлінського персоналу	55
2	Самостійна робота 2. Прикладні аспекти управлінської економіки	55
Разом		110

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- проміжне та підсумкове тестування;
- усне опитування;
- співбесіди;
- розрахункові роботи;
- захист практичних робіт;
- доповіді по самостійній роботі.

7. Методи навчання

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда);
- метод практико-орієнтованого навчання;
- метод проектного навчання;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод командної роботи, мозкового штурму
- самостійна робота (виконання завдань).

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України».

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Теоретичні аспекти економічної діяльності управлінського персоналу		
Практична робота 1. Організаційний менеджмент та управління економічною власністю	ПРН8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.	10
Практична робота 2. Система управління витратами		10
Практична робота 3. Моделювання форм організаційних структур підприємства		10
Практична робота 4. Кредитування на основі господарсько-фінансової діяльності		10
Практична робота 5. Планування та аналіз використання чисельності робітників підприємства		10
Самостійна робота 1.		20
Модульна контрольна робота №1		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Прикладні аспекти управлінської економіки		
Практична робота 6. Майбутня і поточна вартість фінансових інструментів	ПРН15. Організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проектів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.	10
Практична робота 7. Методи і способи оцінки потенціалу підприємства.		10
Практична робота 8. Управління земельними ресурсами		10
Практична робота 9. Спеціалізація, концентрація та інтеграція		10
Практична робота 10. Матеріальне стимулювання та оплата праці		
Самостійна робота 2.		20
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 * 0,7 \leq 70$	
Екзамен	30	
Всього за курс	(Навчальна робота + екзамен) ≤ 100	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення

1. ЕНК «Управлінська економіка» URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2041>.
2. Електронні варіанти конспектів лекцій та їх презентації: Elearn URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2041>.
3. Балан О.Д. Методичні вказівки для самостійного вивчення курсу з дисципліни «Управлінська економіка». Київ: ЦП «Компринт» 2018. 141 с.
4. Балан О.Д. Методичні вказівки для виконання практичних занять з дисципліни «Управлінська економіка». Київ: ЦП «Компринт» 2018. 69 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Балан О.Д. Зміна парадигми поведінкової економіки: усунення бар'єрів, що перешкоджають поведінковим змінам. Бізнес Інформ. 2024. №7. С. 14–20. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-7-14-20>.
2. Мірзоєва, Т., Балан, О., & Старенький, М. (2025). Щодо сутності господарських ризиків у контексті змінних реалій сьогодення. Сталий розвиток економіки. 2025. №1 (52). С 218-223. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-30>.
3. Cheremisina, S., Rossokha, V., Selinnyi, M., Balan, O., & Nahorni, V. (2025). Assessment of structural changes in exports and price situation on the Ukrainian grain market during the war. *Ekonomika APK*, 32(2), 50-62. <https://doi.org/10.32317/ekon.apk/2.2025.50>
4. Balan, O., Gutsul, T., Riabenko, V., Baranovska, O., Polishko, Ya., & Gnatko, D. (2024). Risk assessment in the development of strategy for the use of company's resource potential under modern conditions. *Economics and Business Management*, 15(4), 118-138. <https://doi.org/10.31548/economics/4.2024.11>
5. Мірзоєва Т.В., Гарбут М.С., Валієв А.Д., Балан О.Д. Мінімізація ризику зниження врожайності сільськогосподарських культур через оптимізацію внесення добрив. *Економіка і управління бізнесом*. 2024. № 1. С. 43-57. [https://doi.org/10.31548/economics15\(2\).2024.041](https://doi.org/10.31548/economics15(2).2024.041)
file:///C:/Users/admin/Downloads/Economics%20and%20Business%20Management,%202024,%20Vol.%2015,%20No.%202%20(2).pdf C39
6. Lupenko, Yu., Cheremisina, S., Mohylova, M., Balan, O., & Gutsul, T. (2025). Prospects for the transformation of grain exports into livestock development as a scenario for the economic growth of the Ukrainian agricultural sector in the postwar period. *Ekonomika APK*, 32(4), 10-21. <https://doi.org/10.32317/ekon.apk/4.2025.10>
7. *Економіка і підприємництво, менеджмент*. [В.А. Ткачук, С.М. Рогач, О.Д. Балан та ін.]. Київ: ЦП «Компринт», 2020. 488 с.
8. Єрмаков О.Ю., Нагорний В.В., Рубан О.О. Практикум з основ наукових досліджень в економіці: Навч. пос. Київ: Вид. «Наукова столиця», 2021. 295с.
9. Inna Gryshova, Mariana Petrova, Milena Teravicharova, Aleksey Diachenko, Tatiana Gutsul. A model for selection of a management team to ensure the sustainability and development of the business organizations. -

ENTREPRENEURSHIP AND SUSTAINABILITY ISSUES. Volume 7 Number 2 (December). 2019. P 690-703.

https://jssidoi.org/jesi/uploads/issues/Entrepreneurship_and_Sustainability_Issues_Vol7_No1_print.pdf

10. Kovalenko, Y., Kirdan, O., Krivonos, A., Dobrovolska, O. Gutsul, T., Hromov, S. Assessment Of The Place And Role Of Personnel Management In The General Management System Of The Organization. INTERNATIONAL JOURNAL OF COMPUTER SCIENCE AND NETWORK SECURITY Том 21 Выпуск 11, Страница 271-275. Web of Science DOI10.22937/IJCSNS.2021.21.11.37 Опубликовано NOV 30 2021 <https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000724476700036>

11. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

12. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <https://me.gov.ua/?lang=uk-UA>